

A Fővárosi Ítéletábrla a 317. sz. Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Berényi László ügyvéd, ügyvéd címe) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a személyesen eljáró **I.rendű alperes neve** (I.rendű alperes címe) I. rendű és a II. rendű alperesi képviselő neve (II. rendű alperesi képviselő címe) által képviselt II. rendű alperes neve (II. rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen kártérítés megfizetése iránt a Törvényszéken indított perében a 2015. április 29. napján kelt 10. sorszámú ítélet ellen a felperes részéről 11. sorszám alatt benyújtott fellebbezés, míg a II. rendű alperes részéről 27.Pf.20.805/2015/4. szám alatt előterjesztett csatlakozó fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatja, és a II. rendű alperest terhelő marasztalás összegét 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) forintra, és ennek 2008. április 21. napjától járó, az elsőfokú ítélet szerinti késedelmi kamatára felemeli.

Mellőzi a felperesnek a II. rendű alperes javára elsőfokú perköltségben való marasztalását, és a II. rendű alperest kötelezi, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 175.000 (százhetvenötezer) forint elsőfokú eljárásban felmerült költséget.

A keresetet ezt meghaladóan tekinti elutasítottnak.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 125.000 (százhuszonötezer) forint másodfokú eljárásban felmerült költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A felperes házastársa, néhai **T. J. N.** 2008. április 21. napján közlekedési balesetben elhunyt. Az XXX-111 forgalmi rendszámú Opel Corsa típusú személygépkocsival balesetet okozó I. rendű alperes a II. rendű alperesi biztosító társaságnál rendelkezett kötelező gépjármű felelősségbiztosítással.

A felperes harmincnégy évig élt kiegyensúlyozott házasságban a baleset bekövetkezésének időpontjában ötvenhat éves néhai **T. J. N.** -al. A házastársának váratlan és tragikus halála miatt fellépett traumát a baleset bekövetkezése után néhány órával tartott azonosítási eljárás, házastársa sérüléseinek látványa tovább fokozta, annak hatása alól a mai napig nem tud szabadulni. A felperes 2007. június 22. napja óta munkaviszonyban nem áll, a baleset bekövetkezésének időpontjában házastársa jövedelméből éltek.

A felperes módosított keresetében elsődlegesen a II. rendű alperest, másodlagosan az I. rendű alperest kérte a házastársa halála folytán őt ért sérelmek miatt 12.000.000 forint nem vagyoni kártérítésben, és ennek 2008. április 21. napjától járó késedelmi kamatában marasztalni.

Az I. rendű alperes a II. rendű alperessel megkötött kötelező felelősségbiztosítási szerződésre hivatkozással kérte a vele szemben előterjesztett kereset elutasítását. A II. rendű alperes ugyancsak a kereset elutasítását kérte, elsődlegesen arra tekintettel, hogy a felperes igényét 2009. december 15. napját követően jelentette be, így azt a vagyonelszámolási eljárás lezárása érdekében nyilvántartásba venni már nem lehetett. Egyebekben a felperes által érvényesített nem vagyoni kártérítés összegét eltúlzottnak találta, a késedelmi kamatfizetési kötelezettség kezdődőpontját pedig a felperes elkésett igénybejelentésére figyelemmel 2011. február 17. napjában kérte meghatározni.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 2.500.000 forintot, ennek 2008. április 21. napjától járó késedelmi kamatát, valamint 305.000 forint elsőfokú perköltséget, míg a keresetet ezt meghaladóan elutasította. Az irányadó bírói gyakorlat részletes ismertetésével azt az álláspontot foglalta el, hogy a felperesi követelés elkésett érvényesítésére vonatkozó II. rendű alperesi álláspont nem fogadható el, ezért a keresetet érdemben vizsgálta. Ennek kapcsán megállapította, hogy házastársának halála folytán sérült a felperesnek a teljes családban éléshez fűződő személyiségi joga, amely nem vagyoni kártérítés iránti igényét megalapozza. A házastárs elvesztésével szükségképpen együtt járó veszteségen túl jelentős megrázkódtatás érte a felperest akkor is, amikor a balesetben elhunyt házastársát a balesetet követően azonosítania kellett. Azt ugyanakkor a felperes nem igazolta, hogy az ilyen traumát kísérő gyász és fájdalom mellett további sérelem is érte, egészségi állapotának állított hátrányos megváltozása és a káresemény közötti okozati összefüggés pedig szakértői bizonyítás hiányában megállapítható nem volt. A nem vagyoni kártérítés összegének megállapításánál pedig annak nem volt jelentősége, hogy a felperes vagyoni helyzete miként változott házastársának halála folytán. Összességében a balesetkori ár- és értékviszonyok alapulvételével úgy ítélte meg, hogy 2.500.000 forint az az összeg, amely a felperest ért nem vagyoni sérelmek hozzávetőleges kiegyenlítésére elegendő. A felperesi igénybejelentés tekintetében önhibára visszavezethető késedelmet nem állapított meg, ezért a II. rendű alperest a káresemény időpontjától kezdődően kötelezte késedelmi kamat megfizetésére. Miután pedig a felperes keresetét az I. rendű alperessel szemben csak másodlagosan, a II. rendű alperes marasztalásának hiányában terjesztette elő, az I. rendű alperessel szembeni keresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes fellebbezéssel, a II. rendű alperes csatlakozó fellebbezéssel élt.

A felperes az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával keresetének maradéktalan teljesítését kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megítélt összeg a hasonló ügyekben kialakult bírói gyakorlatnak sem felel meg, a döntés indokolása pedig hiányos. Hangsúlyozta, hogy néhai férje halálát megelőzően teljes anyagi biztonságban éltek, a balesetet követően azonban több alkalommal kénytelen volt segílyt igényelni, mert a lakásfenntartási költségeket nem tudja fedezni, napi létfenntartása is veszélyben van. Anyagi helyzetének romlása a halállal együtt járó gyáson és fájdalomon túl külön bizonyításra nem szoruló fokozott idegi és lelki teherrel járt számára. Külön is támadta fellebbezésében a II. rendű alperes javára megítélt elsőfokú perköltség összegét, amely álláspontja szerint az elvégzett munkával nem áll arányban.

A II. rendű alperes csatlakozó fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, és elsődlegesen a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan a marasztalás összegének 1.000.000

forintra, és ennek 2011. február 17. napjától járó késedelmi kamatára való leszállítását kérte. A fellebbezésben hangsúlyozta, hogy a nem vagyoni kártérítés iránti igényt önmagában a hozzátartozó elvesztése nem alapozza meg, a felperes pedig az elsőfokú bíróság többszöri felhívása ellenére sem bizonyította az őt ért nem vagyoni sérelmeket, és a házastársa halála folytán kialakult hátrányos életmódbeli változásokat. Másodlagos fellebbezési kérelmében arra hivatkozott, hogy bizonyítékok hiányában a balesetkori ár- és értékviszonyokra is figyelemmel magasabb összegű nem vagyoni kártérítés iránti igény nem lehet alapos. Fellebbezésében is vitatta az elsőfokú bíróság által megállapított késedelmi kamatfizetési kötelezettség kezdő időpontját, a felperes késedelmes igénybejelentésére tekintettel.

A felperes fellebbezése kisebb részében alapos, a csatlakozó fellebbezés alaptalan.

A másodfokú eljárásban már nem volt vitatott, hogy a II. rendű alperes, mint a kárt okozó gépjármű felelősségbiztosítója a perbeli baleset időpontjában hatályban volt, a gépjármű üzemben tartójának kötelező felelősségbiztosításáról szóló 190/2004.(VI.8.) Kormányrendelet (Korm. rendelet) 2.§-ának (2) bekezdésében foglalt összeghatárig, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény 54.§-a folytán alkalmazandó 1959. évi IV. törvény (1959. évi Ptk.) 346.§-ának (1) bekezdése szerint irányadó Ptk.339.§-ának (1) bekezdése értelmében köteles a felperes közúti közlekedési balesettel okozati összefüggésben keletkezett kárait megtéríteni az 1959. évi Ptk.84.§-a (1) bekezdésének e) pontjára figyelemmel alkalmazandó 1959. évi Ptk.355.§-ának (1) és (4) bekezdése alapján. A II. rendű alperes fellebbezésében a kereset elutasítását kizárólag azért kérte, mert álláspontja szerint a felperes olyan hátrányt nem igazolt, amely a hozzátartozó elvesztése miatti nem vagyoni kárigényét megalapozná.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy házastársa halála folytán a felperesnek sérült a teljes családban éléshez fűződő személyiségi joga. A felperes házastársa közlekedési balesetben vesztette életét, mely esetben a személyiségi jogsérelem az elhunyt személy életének a természetes életkilátásokhoz képest történő hirtelen megszakítása folytán következik be. Mindez olyan megrázkódtatás, amely önmagában, a károsult fizikai vagy pszichikai állapotának patológiás elváltozása nélkül is nem vagyoni kártérítés iránti igényét megalapozza. Ezen túlmenően értékelni kellett, hogy a felperes harmincnégy évi együttélés után vesztette el házastársát, olyan életkorban, amikor újabb párkapcsolat kialakítására lehetőségei már korlátozottak. Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság arra, hogy a felperes vagyoni helyzetének romlása az esetleges vagyoni kártérítési igények körében értékelhető, azonban e tekintetben is kilátástalan helyzetét, magára utaltságát a nem vagyoni kártérítés összegének megítélésénél sem lehetett figyelmen kívül hagyni. Megalapozott volt viszont a II. rendű alperes fellebbezési hivatkozása abban a körben, hogy a felperes az elsőfokú bíróság felhívása ellenére sem terjesztett elő bizonyítási indítványt az életvitelében bekövetkezett további, a köztudomás szerint is megállapítható hátrányokat meghaladó sérelmek igazolására. Mindezen körülményekre is figyelemmel, hangsúlyozottan értékelve azt a veszteséget, hiányérzetet, amelyet a felperes számára házastársának harmincnégy évi együttélés utáni elvesztése a köztudomás [Pp.163.§-ának (3) bekezdése] szerint is okozott, a másodfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés összegét 3.500.000 forintra felemelte, és ennyiben az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.256/A.§-ának (6) bekezdése folytán alkalmazandó Pp.253.§-ának (2) bekezdése alapján megváltoztatta.

Nem látott lehetőséget a másodfokú bíróság a II. rendű alperest terhelő késedelmi kamatfizetés kezdőidőpontjának módosítására. A Korm. rendelet 8.§-ának (5) bekezdése szerint a károsult a káreseményt - annak bekövetkeztétől, illetve a tudomásszerzéstől számított - harminc napon belül

köteles bejelenteni a biztosítónak. A határidő elmulasztása esetén - kivéve, ha a károsult bizonyítja, hogy az önhibáján kívül történt - a késedelmes teljesítés jogkövetkezményei a káresemény bekövetkezése és a káresemény bejelentése közötti időszakra a biztosítóval, a kárrendezési megbízottal, a levelezővel, a Kártalanítási Számla kezelőjével, a kárképviselővel és a Nemzeti Irodával szemben nem alkalmazhatók.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint mindaddig, amíg az esetért való felelősség kérdése nem tisztázódott, a felperes önhibáján kívül nem volt abban a helyzetben, hogy az I. rendű alperes kötelező felelősségbiztosítójával, vagyis a II. rendű alperessel szemben igényét érvényesítse. Ebből következően az I. rendű alperes bűnösségét megállapító elsőfokú ítélet meghozatalát követő igénybejelentést elkésztnek nem lehet tekinteni, ezért a II. rendű alperes az 1959. évi Ptk. 360.§-ának (1) és (2) bekezdése, valamint 301.§-ának (1) bekezdése alapján a kár bekövetkezésének időpontjától kezdődően köteles a felperes részére késedelmi kamatot fizetni.

A másodfokú bíróság döntésével a felperes keresete az elsőfokú eljárásban nyilvánvalóan eltűzött nem volt, ezért mellőzni kellett a II. rendű alperes javára elsőfokú perköltségben való marasztalását, és a Pp.81.§-ának (2) bekezdése alapján a II. rendű alperest a terhére megállapított marasztalási összegnek megfelelő perköltség megfizetésére kellett kötelezni. Ennek összegét a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet (R.) 3.§-a (2) bekezdésének a) pontja alapján állapította meg.

A felperes 9.500.000 forint perértékű fellebbezése 1.000.000 forint tekintetében sikeres, míg 8.500.000 forint tekintetében sikertelen volt, ugyanakkor a II. rendű alperes 2.500.000 forint perértékű csatlakozó fellebbezése teljes egészében sikertelen. Mindezek összegezeként a felperes köteles a II. rendű alperesnek a Pp.81.§-ának (1) bekezdése alapján az R.3.§-a (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése alapján megállapított mértékű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget fizetni. A felperes személyes költségmentességben részesült, a II. rendű alperes személyes illetékmentes, ezért az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 4.§-ának (1) bekezdése, valamint 74.§-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó, a költségmentességről szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§-ának (1) bekezdése és 14.§-a alapján a fellebbezési és csatlakozó fellebbezési illetéket az állam viseli.

A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp.256/A.§ (1) bekezdésének f) pontja és (3) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Pécs, 2016. március 22.

Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, Dr. Kutasi Tünde s.k. előadó bíró, Dr. Hrubí Adrienn s.k. bíró

A kiadmány hitelül: